

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Olgy Havlové Kadaň, Kpt. Jaroše 581

Kpt. Jaroše 581, 432 01 Kadaň

Identifikátor: 600 076 881

Termín konání orientační inspekce: 21. a 23. května 2002

Čj.	053 42/02-1002
Signatura	oflav126

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Čtyřtřídní mateřská škola s celodenním provozem a vlastní školní jídelnou je umístěna v centru města v patrové budově vilového typu účelně zadaptované pro potřeby provozu předškolního zařízení. Mateřskou školu obklopuje rozsáhlá, vzorně udržovaná školní zahrada. Vedle třech tříd běžného typu, do kterých jsou děti rozděleny převážně podle věku, je jedna třída speciální, věkově smíšená, pro děti s více vadami.

V současné době je k docházce do mateřské školy zapsáno celkem padesát osm dětí ve věku od tří do sedmi let. Z tohoto počtu padesát dva děti navštěvuje běžné třídy a šest dětí je zapsáno k docházce do speciální třídy, ve které jsou umístěny i dvě děti s odloženou školní docházkou. Na doporučení odborníků většina těchto dětí navštěvuje mateřskou školu pouze na čtyři hodiny, a proto je třída v provozu pouze dopoledne.

Záměrem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení kvality vzdělávací činnosti a podmínek vzdělávání. Sledovány byly spontánní pohybové činnosti a volné hry dětí, řízené pohybové činnosti, rozumové a poznávací, jazykové a komunikativní, výtvarné, pracovní a manipulační a sebeobslužné dovednosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Obsah výchovně-vzdělávací činnosti vychází z hlavního cíle koncepce školy, který je diferencovaně rozpracován v ročním plánu školy pro podmínky jednotlivých tříd. Roční plán rovněž stanovuje jednotná témata, která jsou rozpracovaná do měsíců a jsou součástí výchovně-vzdělávacích plánů ve třídách. Při **plánování** učitelky k těmto tématům vybírají úkoly z Programu výchovné práce pro mateřské školy, které jsou odlišeny podle věku dětí. Převažuje forma měsíčních plánů, z nich jsou dále zpracovávány týdenní plány, kde jsou stanoveny úkoly pro jednotlivé výchovné složky. V některých případech nejsou specifické úkoly určené ročním plánem pro jednotlivé třídy obsaženy ve vzdělávacích plánech ve třídách, ne vždy na sebe úkoly navazují podle náročnosti. Ve většině případů není z plánu patrná práce s daným úkolem v průběhu jak spontánních, tak řízených činností. Ne vždy je způsob motivace v souladu s daným úkolem. Orientace v plánech je i pro samotné učitelky ve většině případů obtížná, vždy se nedaří zajistit postupné plnění úkolu a jeho diferencování. V plnění úkolů není zcela ujasněn systém. Forma zpracování nemá komplexní charakter a nevytváří optimální podmínky pro uplatňování integrovaných činností. Ve všech třídách jsou plánovány náměty pro rozvoj grafomotoriky. Zápisy v přehledech výchovné práce mají nízkou vypovídací hodnotu o průběhu pobytu dětí.

Ve třídě pro děti s více vadami jsou zpracovávány plány osobnostního rozvoje, ve kterých jsou využívány informace o dětech, které škole poskytuje pedagogicko-psychologická poradna, pediatři a odborní lékaři. V této třídě jsou konkrétně naplánovány speciální činnosti (individuální náprava vad řeči, cvičení mluvidel, jemné a hrubé motoriky, logopedická cvičení, náprava vad řeči za účasti rodičů, předplavecká výchova a cvičení pro grafomotorické činnosti).

V rámci celé školy jsou plánovány cíle v jednotlivých kroužcích (výtvarný kroužek, seznamování se základy německého jazyka, logopedický kroužek, předplavecký výcvik). Tyto plány jsou vyhodnocovány.

Výchovně-vzdělávací práci **personálně** zajišťuje šest učitelek včetně ředitelky, z toho dvě

pracují v dopoledních činnostech ve speciální třídě, kde probíhá individuální speciální péče. Všechny jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Vzhledem k celkovému počtu učitelek je upravena organizace činností v rámci celé školy. Dopolední činnosti v běžných třídách zajišťují tři učitelky, odpolední činnosti zde zajišťuje jedna učitelka, kterou doplňuje učitelka ze speciální třídy. V rámci celé školy odchází větší počet dětí po dopoledních činnostech domů. Počty učitelek odpovídají počtu dětí zapsaných v docházce. Dvě učitelky absolvovaly bakalářské studium speciální pedagogiky a jedna učitelka složila státní zkoušku z logopedie. Odborné znalosti i dovednosti uplatňují jak v běžné vzdělávací práci s dětmi, tak při vedení kroužků a při prezentaci školy na veřejnosti.

Prostorové a materiální podmínky jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí ve třídách a k realizaci spontánních a řízených činností velmi dobré.

Pro každou skupinu dětí v patře jsou vyčleněny dvě až tři místnosti plynule na sebe navazující, jsou účelně členěny, je zde množství jednoduchých hracích koutků. Každá třída má svoji šatnu a sociální zázemí. Hračky stavebnice i knihy ve třídách jsou dětem volně přístupné a je jich přiměřené množství. Podle finančních možností jsou průběžně doplňovány. Pedagogická knihovna obsahuje řadu současných odborných publikací. Nábytek je jednoduchý, funkčně rozmístěný. Každá třída má v centrálním kabinetě vyčleněn svůj prostor pro ukládání pomůcek.

Vstřícné prostředí dotváří prostorná a účelně vybavená školní zahrada, která umožňuje celoroční pobyt. Její velkou předností je prostor, příkladně upravená travnatá plocha, a vyčleněná část pro pěstitecké práce, kde děti samostatně udržují zeleninové i květinové záhonky. Množství vzrostlých stromů umožňuje dětem příjemný pobyt i v horkých dnech. Součástí zahrady je zahradní domek s pitnou vodou, sociálním zařízením a prostorem pro sezónní pomůcky. Vybavení zahrady pro spontánní pohybové aktivity je převážně ze dřeva, členění i vybavenost umožňuje pobyt všech tříd v zahradě najednou. Školní zahrada je krásně upravená a celkově svým uspořádáním působí jako park. Vybavení školní zahrady je příkladné.

Při sledovaných spontánních a řízených činnostech (pohybových, výtvarných, rozumových, manipulačních, jazykových a při pobytu venku) učitelky efektivně využily řadu podnětných didaktických pomůcek, knihy, maňásky, rytmické hudební nástroje, výtvarný a pracovní materiál, rozličné pracovní listy, dětské pracovní nářadí a sezónní hračky. Pomůcky byly promyšleně využity ve prospěch podnícení aktivity dětí a ve většině případů i směrem k plnění daného úkolu.

Z hlediska **psychohygieny** je průběh pobytu dětí v mateřské škole velmi dobře promyšlen, je vytvořeno klidné a příjemné prostředí. Účelné uspořádání tříd vzhledem k realizaci spontánních činností dává dětem velký prostor pro jejich seberealizaci. Ve většině případů měly děti dostatek času pro volnou hru i relaxaci. Spontánní a řízené činnosti byly v rovnováze. Režim dne rámcově vymezuje dobu pro spontánní a programově řízené činnosti, upřednostňuje spíše tradiční pojetí střídání spontánních a řízených aktivit. Rozvolněný program je realizován částečně, zejména při spontánních činnostech a hrách dětí. Převážně všechny sledované řízené činnosti byly pro děti zajímavé. Vždy bylo respektováno jejich pracovní tempo. V průběhu dne mají děti volný přístup k nápojům, dodržován je tříhodinový interval mezi jídly. Denně je zařazováno cvičení a pobyt venku. Počty dětí ve třídách odpovídají pedagogickým, hygienickým i organizačním požadavkům. Potřeba spánku jednotlivých dětí je respektována, děti které nespí, jsou zaměstnány klidovými hrami.

Všechny prostory mateřské školy jsou vkusně upraveny a k výzdobě jsou využívány zejména práce dětí.

Organizace činností vycházela ze stanoveného obsahu, ve většině případů byla promyšlená a umožňovala dětem uspokojit své potřeby a zájmy. V průběhu dne prolínaly spontánní

a řízené činnosti, mnohdy však byly řízené aktivity organizovány na úkor rozvíjení námětových her. Toto vyplývá i z plánování vzdělávací činnosti a ze zápisů do Přehledů výchovné práce. Spontánní činnosti byly uskutečňovány především formou her, volného pohybu a relaxace. Řízené činnosti byly organizovány převážně s celou skupinou dětí, méně již individuálně či po menších skupinkách. Frontálně byly organizovány sebeobslužné činnosti a dětem zde nebyl dán prostor samostatně se rozhodnout podle svých potřeb.

Zvolené **metody a formy** práce většinou odpovídaly stanovenému obsahu. Učitelky respektovaly potřeby a zájmy dětí, požadavky na ně kladené ve většině případů diferencovaly nejen podle věku, ale i podle jejich schopností. V malé míře bylo zařazováno učení prožitkem. V kladně hodnocených spontánních a řízených činnostech se prolínaly rozmanité aktivity, zařazovány byly prvky tvořivé dramatiky a smyslová výchova. Zařazovány byly metody slovní, názorné a praktické činnosti. Při některých řízených činnostech převažovaly metody slovní.

Vstupní i průběžná **motivace** prolínaly jak spontánními, tak řízenými činnostmi. Ne vždy však byly v souladu s daným tématem. Výrazně aktivizující byla motivace zejména při výtvarných a poznávacích činnostech, kde podporovala sebedůvěru dětí, vedla je k samostatnosti, podněcovala rozvoj komunikativních dovedností a vytvářela prostor pro individuální přístup, který byl výrazně uplatňován ve speciální třídě. Až na výjimky byly motivace zvoleny vtipně a výrazně.

Výsledky práce dětí učitelky **hodnotily** průběžně, oceňovaly jejich snahu a pokrok. Využíváno bylo individuální hodnocení dětí s cílem ocenit jejich konkrétní projevy. Téměř všechny učitelky průběžně analyzují výsledky dětí a o jejich vývoji si vedou písemné záznamy.

Interakce a komunikace je oboustranně vstřícná. Děti komunikují přirozeně. Zejména při volných hrách byl vytvářen prostor pro volné vyjadřování a vzájemné rozmlouvání. Učitelky citlivě reagovaly na spontánní projevy dětí, vedly je svým vlastním klidným přístupem k dodržování dohodnutých pravidel při výběru a uklidu hraček a pomůcek, pěstování hygienických návyků a učily je spolupracovat. Vzniklé konflikty řešily s pedagogickým taktem a podporovaly pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti jsou průměrné. Personální podmínky jsou nadprůměrné. Materiální podmínky jsou s ohledem na převažující pozitiva velmi dobré. Psychohygienické podmínky jsou nadprůměrné. Způsob organizace sledovaných činností, zvolené metody a formy práce jsou průměrné. Motivace a hodnocení jsou nadprůměrné. Interakce a komunikace jsou vynikající.

Ve sledovaných oblastech je kvalita vzdělávací činnosti celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Při **plánování** rozvoje mateřské školy ředitelka vycházela z velmi dobré znalosti místních podmínek, potřeb zařízení, analýzy uplynulého období a schopnosti pedagogického sboru. Zpracovala koncepci školy, která obsahuje dlouhodobé cíle. Jedním ze stěžejních cílů je „Péče o rozvoj dětské osobnosti za pomoci estetického vnímání světa kolem nás, a to za úzké spolupráce s rodinou“. Tento cíl je diferencovaně rozpracován v ročním plánu školy, kde přímo jednotlivým třídám podle jejich podmínek a zaměření vytyčuje specifické úkoly a nastiňuje i prostředky pro jejich naplňování. Roční plán obsahuje jednotné tematické okruhy

pro oblast výchovně-vzdělávací činnosti. Plán školy rovněž obsahuje konkrétní úkoly a prostředky pro nadstandardní činnost školy (kroužky), pro péči o děti se speciálními potřebami, úkoly pro upevňování pedagogické funkce školy směrem k rodičovské veřejnosti a úkoly pro spolupráci se základní školou, se zřizovatelem, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s městskou knihovnou a s domem pečovatelské služby.

Součástí plánu práce jsou plány kontroly a řízení včetně hospitační činnosti, pedagogických rad, provozních porad, akcí školy a plány třídních schůzek.

Roční plán obsahuje krátkodobé cíle, které jsou formulovány jasně a přehledně. Pro realizaci celé koncepce školy jsou ve škole vytvořeny velmi dobré jak personální, tak organizační i materiální podmínky.

Statutárním zástupcem školy je ředitelka. **Organizace** chodu školy má jasně stanovena pravidla a je přizpůsobena personálním podmínkám, je promyšlená a účelná. V organizačním a pracovním řádu jsou zakotvena práva a povinnosti pracovníků a jejich pracovní doba. V dokumentu „Tvořivá aktivita zaměstnanců školy“ jsou stanoveny jejich kompetence.

Vnitřní informační systém je pružný. Ředitelka upřednostňuje každodenní osobní kontakt. Důležité a aktuální informace jsou vyvěšeny na nástěnce pro zaměstnance. Podle plánu jsou svolávány pedagogické i provozní rady, zápisy z nich jsou věčné. Součástí jednání pedagogických rad je pravidelné předávání poznatků ze vzdělávacích akcí a závěry z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy.

Ředitelka školy využívá podněty i připomínky učitelek ve všech oblastech života školy, umožňuje učitelkám a provozním pracovníkům realizovat jejich náměty a nápady, např. při úpravě interiéru školy, při nákupu hraček a odborné literatury.

Vnější informační systém tvoří součást koncepce školy a je cíleně plánován. Směřuje zejména k rodičům, ale i k dalším výše již uvedeným partnerům. K informování rodičů slouží především individuální rozhovory, nástěnky, třídní schůzky a akce pořádané společně pro rodiče a děti (soutěže, maškarní reje, rozloučení se školáky, besídky, besedy s rodiči, olympiády, přehlídky výtvarných prací apod.). Mateřská škola vytváří prostor pro zájmové i mimoškolní aktivity a vhodným způsobem se prezentuje na veřejnosti (články o životě školy v regionálním tisku, účast dětí v oblastním kole přehlídky „Mateřinka“, kulturní vystoupení školy pro veřejnost apod.). Pozitivem je úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou, a to zejména při sestavování individuálních plánů osobnostního rozvoje u dětí s odloženou školní docházkou a u dětí, které vyžadují speciální péči, s pediatry a odbornými lékaři. Své zkušenosti v oblasti speciální péče si vyměňuje se speciální mateřskou školou v Chomutově.

Součástí vnějšího informačního systému je vnitřní řád školy, který vychází z příslušných právních předpisů a místních podmínek. Je vyvěšen v šatnách dětí, rodiče s ním byli seznámeni při třídních schůzkách.

Při kontrole vedení povinné dokumentace ve třídách (Evidenční listy, Docházky dětí a Přehled výchovné práce) byly zjištěny drobné nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekce. Jmenovaná povinná dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech.

Vedení a **motivování** pracovníků je zaměřeno na bezproblémový chod školy a na uplatňování nových trendů ve vzdělávací činnosti. Celý kolektiv pedagogických pracovníků se připravuje na práci s dětmi podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, učitelky navštěvují semináře, studují uvedený dokument. Ředitelka školy zpracovala základní tematické okruhy a náměty pro myšlenkové cesty jako námět pro diskusi v závěrečné pedagogické radě. Snaží se zlepšovat činnost školy tak, aby byl o ni ze strany rodičů stálý zájem. Vytváří příznivé podmínky pro vzájemnou komunikaci, zaměstnancům poskytuje prostor pro vzdělávání a seberealizaci. Vlastní tvořivost a zaměření učitelky uplatňují při vedení kroužků, logopedické péči, při výzdobě tříd a všech ostatních prostor školy. Učitelky

i provozní personál při zajišťování péče o děti úzce spolupracují. Pro jejich hodnocení zpracovala ředitelka kritéria, kterých využívá pro oceňování jejich práce. Učitelky i provozní pracovníce s nimi byly seznámeny.

Kontrolní mechanismy postihují všechny oblasti chodu školy. Témata pro kontrolu a řízení jsou zpracována do jednotlivých měsíců, jsou v souladu s úkoly ročního plánu školy. Plnění pracovních povinností a pravidel pro provoz školy je kontrolováno každodenně v běžném pracovním kontaktu a je vyhodnocováno při provozních poradách. Hospitační činnost je plánovaná, její cíle vycházejí z hlavních úkolů dílčího plánu. Závěry z kontrol i hospitací jsou s pracovníci projednávány. Součástí každé pedagogické rady je zhodnocení a závěry z kontrolní a hospitační činnosti ředitelky za uplynulé období.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Oblast plánování je hodnocena jako příkladná. Organizační uspořádání a vzájemná informovanost jsou vynikající. Systém vedení a motivování pracovníků je příkladný. Kontrolní mechanismy postihují potřebnou zpětnou vazbu, jsou vynikající.

Vytvořené podmínky vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako příkladné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 14. října 1998, č. j. PgO 485/98;
- povinná dokumentace k evidenci dětí podle § 45 b, odst. 1, písm. a) zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů – Přehledy výchovné práce, Evidenční listy a Docházky dětí;
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001;
- Koncepce a program školy pro školní rok 2001/2002;
- plány vzdělávací činnosti v běžných třídách mateřské školy pro školní rok 2001/2002;
- plány vzdělávací činnosti ve speciální třídě pro školní rok 2001/2002;
- záznamové listy (pozorování dětí) v jednotlivých třídách;
- plány osobnostního rozvoje u dětí s odloženou školní docházkou ve speciální třídě;
- záznamové listy doplněné o náměty pro individuální práci s dětmi ve speciální třídě;
- Vnitřní řád školy pro školní rok 2001/2002;
- Pracovní řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002;
- Zásady provozního řádu mateřské školy pro školní rok 2001/2002;
- Tvořivá aktivita zaměstnanců školy – kompetence, pro školní rok 2001/2002;
- Organizační řád mateřské školy pro školní rok 2001/2002;
- plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky školy pro školní rok 2001/2002;
- zápisy z kontrol a hospitací ředitelky školy za školní rok 2001/2002;
- plán pedagogických rad a provozních porad pro školní rok 2001/2002;
- záznamy z pedagogických rad a provozních porad za školní rok 2001/2002;
- kritéria pro hodnocení pracovníků.

ZÁVĚR

Vzdělávací činnost mateřské školy vytváří příznivé podmínky pro osobnostní rozvoj dětí a ve sledovaných oblastech je nadprůměrná.

Podmínky vzdělávání jsou ve sledovaných oblastech hodnoceny jako vynikající.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorky:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Behenská	Marie Behenská
Členka týmu	Mgr. Alena Nováková	Mgr. Alena Nováková

V Sokolově dne 12. června 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2002

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Hana Hanzlíčková	Hana Hanzlíčková podpis
------------------	----------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ-OŠMT Ústí nad Labem	4. července 2002	46/02
Zřizovatel: Město Kadaň	4. července 2002	45/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány